

Delaktighet för personal, äldre och anhöriga

Förutsättningar för hållbart utvecklingsarbete i äldreomsorgen

2026-06-09

Emanuel Åhlfeldt

Utredare, Socialstyrelsens nationella kompetenscentrum för äldreomsorg

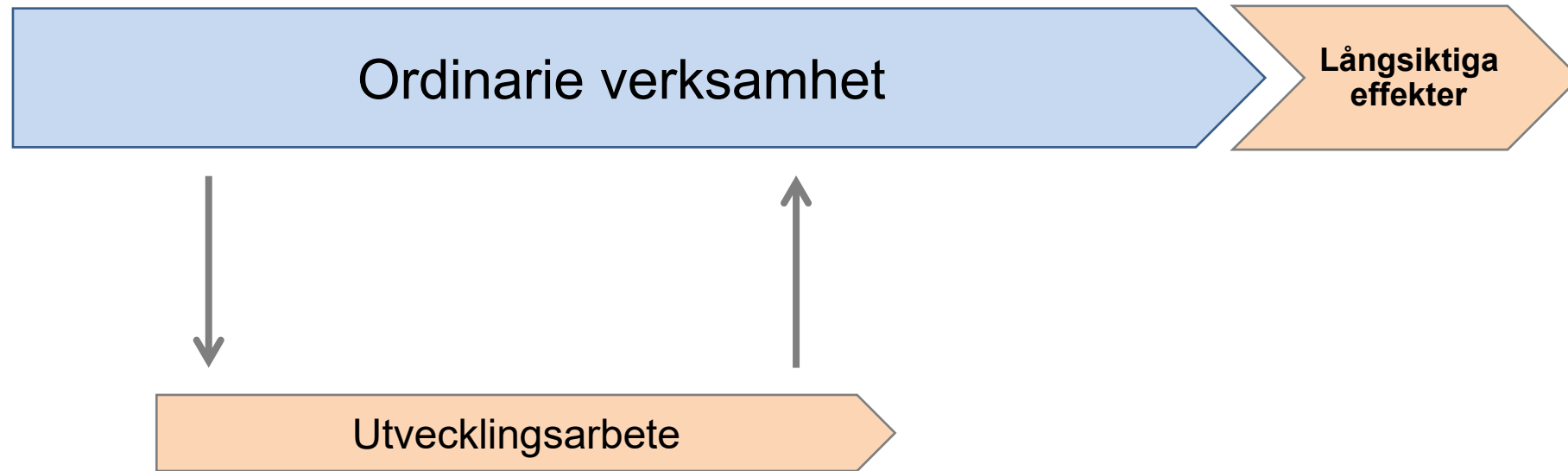
Enhetschef:

”Det finns inte många projekt som överlever. Jag vet inte varför det är så inom äldreomsorgen, men så är det ju verkligen.”

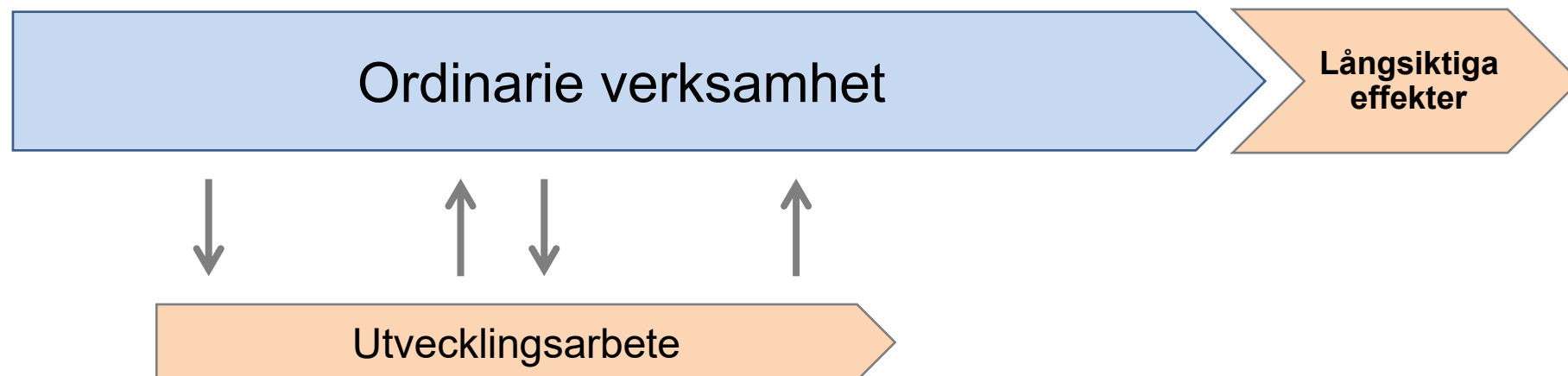
Enhetschef:

”Det är längst ut på grenen man måste jobba. /.../ Det som kommer uppifrån stämmer oftast inte med det som utförs. Det är så långt ifrån varandra. Då blir det ofta att man tänker att de vet ju fan inte hur det är.”

Separerat utvecklingsarbete

Separerat utvecklingsarbete

Framgångsfaktorer

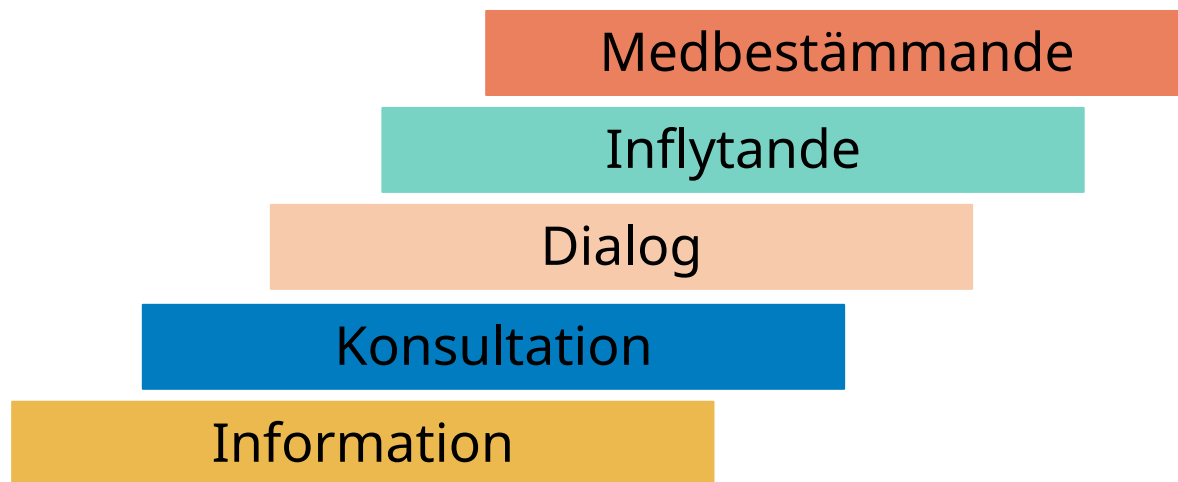
Aktivt ägarskap

- Ledningens stöd
- Resurser och beslut
- Efterfråga resultat

Delaktighet

- Inkludering
- Inflytande
- Påverkan

Delaktighetstrappan – grader av delaktighet

Källa: SKR, från Sherry Arnstein (1969)

Argument för bred delaktighet

Delaktighet skapar motivation och engagemang

Utvecklingsarbetet blir verksamhetsanpassat

Fler perspektiv stärker kvaliteten

Lättare att förutse oväntade effekter

Argument mot bred delaktighet

Delaktighet kan urvattna nya arbetssätt

Risk för kortsiktiga eldsjälsprojekt

Det saknas ofta "up" i bottom-up

Hemmablindhet motverkar innovation

Syntes och vägar framåt

Balanserad delaktighet:

- Delaktighet *och* aktivt ägarskap
- Delaktighet *och* styrning
- Delaktighet *och* kritisk distans

Avslutande medskick

Stärk delaktighet "längst ut på grenen"

Kombinera med aktivt ägarskap och styrning

Skapa forum för reflektion och kritiska frågor

Bjud in perspektiv utifrån – se med "nya glasögon"

Tack för uppmärksamheten!

emanuel.ahlfeldt@socialstyrelsen.se

Socialstyrelsens nationella kompetenscentrum
för äldreomsorg

